

CHUMBAWAMBA

Tekst: Luther Zevenbergen Foto's: Wino Evertz

In folkkringen zijn ze nog niet zo bekend, maar de groep uit Leeds timmert al sinds de jaren tachtig aan de weg. Ooit begonnen als anarcho-punkcollectief, onderging men begin jaren negentig ook al een grote verandering. De punk veranderde in een soort dance-pop, onder invloed van de destijds populaire Manchester-sound. Midden jaren negentig scoorden ze zelfs een grote hit met *"Tubthumper"*. Een jaar geleden onderging de groep wederom een grote metamorfose. Tegenwoordig zijn ze vooral op folkpodia te vinden met een mix van a capella of schaars gearrangeerde akoestische protestsongs. Helemaal nieuw was die muzikale richting niet. Al in 1988 bracht men de a capella lp *English Rebel Songs* uit. Maar die plaat werd toch vooral opgemerkt door hun punkgeoriënteerde aanhang. Een punkband die a capella gaat, dat is vragen om problemen, zou je denken. Voor dat ik ze spreek laten ze op een van de Dranouter-podia echter zien dat hiervan in hun geval geen sprake is. De niet geheel zuiver zingende folkband die voor hen aantrad en de aanwezige toeschouwers krijgen een lesje close harmony zingen. Wie Chumbawamba beter kent zal dat niet verbazen. Al in hun punkjaren, en ook tijdens hun dance-periode, viel de groep op door zijn zoete meerstemmige zang.

Voor het optreden op Dranouter werden jullie aangekondigd met de mededeling dat jullie inmiddels gezinnen hebben, maar in de teksten nog altijd politieke ideeën uitdragen. Er werd gesuggereerd dat jullie misschien toch iets milder zijn geworden. Is dat zo?

Jude: "Zeiden ze dat? Oh nee, dat is absoluut niet zo. Misschien ontstaat dat idee omdat de mate van boosheid invloed heeft op je muzikale stijl. Onze muziek is veel rustiger geworden, dus dan ontstaat wellicht het idee dat onze ideeën milder zijn geworden."

Jullie hebben altijd veel anti-oorlogsliederen gespeeld en ook nu nog. In een aankondiging zeiden jullie: "You can never sing too many anti-warsongs". Weten jullie hoe erg de oorlog zijn stempel heeft gedrukt op deze regio?

Jude: "Ja, dat weten we. We zijn vandaag ook naar het oorlogsmuseum in Ieper geweest. Dat was heel indrukwekkend. Het was wel even moeilijk om daarna gewoon te gaan optreden, maar het werd daardoor wel een bijzonder optreden."

*Take my life and sing it back to me
My big mouth, it's my own worst enemy
Funny how it all sounds better in harmony
Laughter in a time of war*

Boff: "Waarschijnlijk zeg ik het omdat politiek belangrijk voor ons is. Maar ik kan me niet voorstellen dat je hier komt, het museum ziet, al de graven in de omgeving, realiseert wat er zich hier heeft afgespeeld en dan als artiest niet de mogelijkheid aangrijpt om daar iets over te zeggen. Het is zo belangrijk, zo relevant. Op hetzelfde moment voert de regering van ons land een niet gerechtvaardigde oorlog. Als ik lees wat er in Irak en Israël gebeurt, word ik zo boos. Natuurlijk zingen we over de oorlog! We moeten wel."

Lou Watts

Op een bepaalde manier zijn jullie dus nog steeds punk-rockers?

Boff: "Als je niet de muziek bedoelt, maar de houding die er bij hoort, dan zijn we zeker nog steeds punk."

Ik begreep dat jullie één jaar akoestisch zouden gaan optreden, als een soort uitstapje, hoe is dat idee ontstaan?

Jude: "Een aantal leden wilden even wat anders doen. Met de overgebleven leden besloten we dat we een jaar akoestisch zouden gaan spelen. Na een jaar zouden we dan weer bij elkaar zitten om te besluiten wat er vervolgens zou gebeuren. We hebben dat inmiddels gedaan en iedereen is tevreden met het afgelopen jaar. De anderen blijven hun eigen dingen doen, en wij gaan nog een tijdje door met de muziek die we nu maken."

Boff: "We zien wel hoe het verder loopt. We wilden al een tijdje zoiets doen. Danbert Nobacan wilde al een tijdje wat anders, hij wilde naar Amerika en is nu een solo-album aan het voorbereiden."

Komt er dan ook nog een nieuw album van Chumbawamba met deze muziek?

Jude: "Jazeker. Als eerste zullen we een live-album uitbrengen, waarop ook nieuwe nummers komen."

*We're going on strike for twelve per cent
We're not downhearted yet
They're filming it all for a reality show
So twelve per cent we'll get*

De folkplaat die jullie in de jaren tachtig hebben gemaakt, English Rebel Songs, hebben jullie later opnieuw opgenomen. Wat was de motivatie om dat te doen?

Jude: "We waren bezig om oude lp's opnieuw uit te brengen, op ons nieuwe platenlabel. Tijdens dat proces luisterden we de plaat terug en hadden meteen het idee dat we dat

Phil Moody

«You can never sing too many anti-war songs!»

nu veel beter zouden kunnen. En zo hadden we ook de kans om het een beetje up-to-date te brengen met een paar nieuwe songs. Dat was eigenlijk ook het moment dat het idee ontstond om verder te gaan met akoestische muziek.”

Boff: “Een andere reden was eigenlijk dat we in de jaren tachtig die opnamen hadden gemaakt, maar het nooit live hebben gedaan. Dat wilde we ook graag uitproberen.”

Jude: “Het was ook zo totaal anders dan de muziek die we toen maakten. Het was destijds een shock voor onze vaste fans.”

Boff: “Voor ons was het nu een shock om het te doen. Na al die jaren stonden we daar ineens in allemaal kleine folkclubs in Noord-Engeland. Voor het eerst in jaren waren we bang, maar ook gespannen om het podium op te gaan. Geen harde gitaren of dancebeats, maar een kleine ruimte, met veel mensen, geen microfoons. Het enige dat overbleef waren de harmonieën. Dat was een hele goede ervaring.”

Jullie staan nu voor een ander publiek, maar als ik de zang en de teksten door de jaren heen beluister, dan is er eigenlijk niet veel veranderd.

Jude: “Dat klopt, wat we ook deden, de muziek draaide eigenlijk altijd om driestemmige liedjes. Het is alsof we het eruit hebben gelicht, de rest weggeknijpt en dan is dit wat je overhoudt.”

Jullie zijn dus vooral muzikaal milder geworden?

Boff: “Ja, de muziek is absoluut milder geworden. Voor mij is dat altijd al een probleem geweest. Toen begin jaren tachtig mijn favoriete bands zoals The Clash verdwenen, kwam de hardcore op. Met groepen als Crass. Ik bewonderde hen om de ideeën die ze via hun muziek uitdroegen, maar het was muzikaal

ontzettende herrie.”

Jude: “Ontzettend masculien. Ik heb altijd al gehouden van goede popmuziek. Mooie refreinen, toegankelijk en meezingbaar. Daarom hebben we ook altijd refreinen gemaakt met mooie harmonieën; waarom niet?”

*On this Jacob's Ladder
The only way up is down
Three days in the water
Watching all the secrets drown
Jacob's Ladder
And they sent him to the wars
to be slain*

Boff: “Herrie maken was voor mij niet genoeg, daarom kwam ik ook al snel in aanraking met Christy Moore, Leon Rosselson, de oude Engelse a capella folkzangers. En ik ontdekte dat ze behoorlijk radicale politieke ideeën in hun muziek stopten. Ik zag Christy Moore over de Ierse kwestie zingen, op het podium werd de “Union Jack” verbrandt. Fantastisch, dat is de spirit van mensen als Woody Guthrie. Je hoeft echt geen muziek als Rage Against The Machine te maken om kwaadheid over te brengen. En een voordeel van mildere muziek is natuurlijk dat je een meer gemêleerd publiek krijgt. Het is prettig om hele verschillende mensen iets mee te kunnen geven.”

In die jaren had je natuurlijk ook veel punks die overschakelden op folk. Niet alleen The Pogues, maar ook bijvoorbeeld The Mekons.

Boff: “Ik heb de Mekons altijd geweldig gevonden. Zij begrepen dat de echte roots

van punk veel verder teruggaan dan The Sex Pistols. Je kunt terug gaan naar Johnny Cash en uiteindelijk naar Woody Guthrie.”

Selectieve discografie:

Never Mind the Ballots (Agit Prop, 1987)
English Rebel Songs
(Agit Prop, 1988; Mutt 2003)
Tubthumper (EMI, 1997)
Easymades (Mutt, 2002)
A Singsong and a Scrap (Mutt, 2005)

Internet:

www.chumba.com

